

van het landschap. Daarnaast loopt de route ook langs een groot aantal kluizenarijen (“*eremi*”) waar Franciscus korte of langere tijd in complete afzondering heeft doorgebracht en waarvan vele nog steeds te bezoeken zijn. De meeste liggen op ver afgelegen plekken, hoog in de bergen of diep onder de grond. Maar ook kom je langs een aantal van de talloze Franciscaanse kloosters (“*conventi*”). Die zijn echter bijna allemaal na zijn dood ontstaan’.

Waarom zouden pelgrims juist nu de route moeten lopen of fietsen?

‘Juist deze jaren zijn van belang omdat we belangrijke momenten uit het leven van Franciscus gedenken. Dit jaar is het achthonderd jaar geleden dat hij de eerste kerststal bouwde in een grot nabij Greccio; een fenomeen dat in Italië nog steeds zeer populair is en zich sindsdien over de hele wereld heeft verspreid. Deze realistische uitbeelding van het kerstverhaal heeft Franciscus’ pleidooi voor soberheid en eenvoud enorme kracht bijgezet. Volgend jaar herdenken we het moment dat hij achthonderd jaar geleden de stigmata ontving: de littekens van de gekruisigde Christus op zijn handen, voeten en in z’n zij, waarmee zijn vereenzelviging met Christus volledig was. In de lente van 1225 schreef Franciscus het Zonnelied, ofwel het Loflied der Schepselen. En in 2026 gedenken we zijn sterfdag.’

Voor wandelaars én fietsers Gianluigi Bettin publiceerde – samen met twee andere auteurs - “*La Via di Francesco*” (2017), een gids van de routes om Assisi te bereiken vanuit La Verna en vanuit Rome, zowel te voet als met de fiets. Fietsers kunnen in zes etappes (van 25 tot 55 km) van La Verna naar Assisi fietsen; maar ook in acht etappes (van 21 tot 45 km) vanuit Rome in Assisi aankomen. Zie voor alle mogelijkheden www.viadifrancesco.it

En welke route moeten de pelgrims deze jaren volgen?

‘Wij proberen met duidelijke signalering eenheid te brengen in de grote diversiteit aan routes. Wie voor zero asfalt kiest, zit goed met de Franciscaanse Voetreis van Roodenburg. Maar je kunt ook heel goed met de fiets Assisi

bereiken. Weliswaar ontcom je niet aan wat asfalt, maar je volgt ook veel kilometers over “*strade bianche*”, ongeasfalteerde rustige landweggetjes. Ook dan kun je mateloos genieten van de schoonheid van de natuur en het landschap; en zo de geest van Franciscus ervaren!’

TEKST: ARNOUD BOERWINKEL

Het verdwenen paspoort

Afgelopen zomer was ik er eindelijk klaar voor. Tien jaar na mijn grote solotocht over de Via Francigena ging ik nu via een andere route de Heilige Stad stapsgewijs benaderen: de Franciscaanse Voetreis. Met wandelmaat Henk loop ik op een vroege ochtend eind augustus door de verstilde straten van Florence. Aan het eind van de eerste wandeldag komen we aan bij die vriendelijke *Albergo I Villini* in Pontassieve. Daar ontdek ik tot mijn grote schrik dat ik mijn paspoort niet bij me heb. Terwijl ik toch zo zeker wist dat ik hem had klaar gelegd. Ik zie hem nog liggen op die plek in het voorkamertje naast de rugzak. Terugdenkend aan de wandeldag kan ik maar één plek bedenken waar het kostbare document - onwaarschijnlijk, maar niet uit te sluiten - tijdens de lunch uit mijn rugzak moet zijn gegleden. Pas twee dagen later kan ik met behulp van alweer een buitengewoon vriendelijke gastvrouw - dit keer van de B&B La Guardia in Stia - bij het plaatselijke politiebureau aangifte doen van verlies van mijn dierbare pas. Gelukkig had ik er nog wel een fotokopie van gemaakt... De dagen daarna pleeg ik wanhopige telefoontjes naar het regionale politiebureau en stuur ik een bezorgd mailtje naar het Nederlandse consulaat in Florence. Nergens is het paspoort van een Nederlandse sufkop als gevonden voorwerp bezorgd. Intussen geniet ik weliswaar met volle teugen van de heerlijke maar zware wandeling door de Apennijnen, maar de gedachte aan dat verrekte paspoort blijft door mijn hoofd spoken. Weken na aankomst terug in Amsterdam - alweer het hoofd druk met andere zaken - open ik mijn kopieerapparaat om een krantenartikel te scannen en wat ligt mij daar aan te staren, degelijk verstopt onder de klep van de machine, daar neergelegd voor het maken van die belangrijke fotokopie...

Onze vormgeefsters...

Op 25 februari is onze vaste vormgeefster Laura van Roemburg bevallen van een gezonde zoon, Jaap. Haar zwangerschapsverlof dwong ons op zoek te gaan naar tijdelijke vervanging. Die hebben we gevonden in de persoon van Tessa van den Bosch. Zij wilde deze klus heel graag doen, want Tessa is ook pelgrim. Zij vertrok 29 maart naar Portugal om vandaaruit een pelgrimstocht per fiets te maken naar Santiago de Compostella. Desondanks is zij in staat gebleken tijdens haar reis de vormgeving van onze OMNES succesvol te realiseren. Zij nam haar laptop mee en bivakkeerde een week op een plek onderweg met een goede wifi-verbinding. Zo kon ze in nauw contact staan met de hoofdredacteur en haar werk verzenden naar de drukker.

Zij schrijft:

‘Twee jaar geleden had ik een maand vakantie en besloot ik van München naar Rome te fietsen. Bij aankomst in Rome wist ik één ding zeker: ik was nog niet klaar om naar huis te gaan. Helaas moest ik terugkeren, want er moest weer gewerkt worden. Vanaf dat moment begon het idee te spoken om voor mezelf te beginnen, langer weg te gaan en mijn werk mee te nemen. Na een jaar twijfelen nam ik ontslag en besteedde ik een half jaar aan het opzetten van mijn eigen bedrijf. Nu is het eindelijk zo ver en sta ik op het punt mijn droomreis te maken - eerst naar Santiago, en daarna zien we wel. En mijn werk? Dat gaat mee! Het idee is simpel: als ik werk heb, blijf ik op één plek. Heb ik geen werk, dan fiets ik verder.’

Ben je verhuisd, heb je een nieuwe bankrekening of is er iets anders wat belangrijk is en je ons wilt laten weten? Geef dit door aan de administratie van Pelgrimswegen naar Rome via administratie@pelgrimswegen.nl

Colofon

De Vereniging Pelgrimswegen naar Rome is opgericht op 27 oktober 2007 te Houten. Zij wil de belangstelling voor pelgrims- en bezinningstochten naar Rome, te voet of op de fiets, vergroten en verdiepen. Zij doet dit door:

- het beschikbaar stellen van informatie
- het uitwisselen van ervaringen
- het onderhouden van contacten met organisaties met vergelijkbare doelstellingen in binnen- en buitenland
- het verbreiden van kennis over tochten naar Rome en andere soortgelijke bestemmingen.

Op onze website www.pelgrimswegen.nl staat informatie voor wandelaars en fietsers over alle aspecten van het pelgrimeren naar Rome. Tenminste vier maal per jaar ontvangen leden een digitale Nieuwsbrief en twee maal per jaar ontvangt een hooflid dit blad Omnes. In de maand november verwelkomen we leden en niet-leden op de jaarlijkse ontmoetingsdag.

Pelgrimsartikelen

Op onze website www.pelgrimswegen.nl vind je als lid de mogelijkheid diverse artikelen zoals speld, wimpel of badge te bestellen. Ook kun je daar alle informatie vinden met betrekking tot het lidmaatschap.

Bestuur van de Vereniging

Dick van Maanen - voorzitter, Vincent Oomen - penningmeester, Erica Visman en Rob de Vogel - leden.
Secretaris: vacature

Redactie Omnes, Nieuwsbrief, Sociale media en Website

Leo Baeten, Arno Boerwinkel (hoofd- en eindredactie Omnes), Theo Coolen (tekstredactie), Everdiene Geerling (Facebook, Instagram, LinkedIn en Twitter), Luc Gregoir, Titia Meuwese (Website), Hans Overgoor, Arnold Spijker, Fenna Vesters, Rob de Vogel (Nieuwsbrief en contactpersoon vanuit het Bestuur) en Guus Wesselink,

Redactieadres

Henk Oomspad 11, 1034 WS Amsterdam.
redactie@pelgrimswegen.nl

Opmaak: Tessa van den Bosch - www.tessabosch.nl

Druk: Reliëfdrukkerij Bol, Leeuwerikweg 19, 5941 AL Velden.

© Vereniging Pelgrimswegen naar Rome

Oplage: 1.450 exemplaren

Beeldverantwoording

Foto voorkant: Arno Boerwinkel

Foto achterkant: Titia Meuwese

Disclaimer:

De redactie heeft tevergeefs geprobeerd in contact te komen met de makers van enkele foto's op pagina 15-17 en van het gedicht op de achterpagina; dit met het oog op toestemming voor plaatsing. Bent u één van die makers? Neem dan svp contact op met de redactie.